

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ) dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Naprawa obuwia

Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki

Konkurs nr POWR.02.15.00-IP.02-00-001/21 Opracowanie programów nauczania do umiejętności dodatkowych dla zawodów (DUZ) – II Etap (DUZ II)

PUBLIKACJA BEZPŁATNA

2022

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Spis treści

1. Założenia ogólne.....	4
1.1. Krótki opis dodatkowej umiejętności zawodowej.....	6
1.2. Uzasadnienie ujęcia w programie nauczania zawodu dodatkowej umiejętności zawodowej, odnoszące się do potrzeb na rynku pracy.....	9
2. Założenia organizacyjne.....	11
2.1. Liczba godzin przewidzianych na realizację programu dodatkowej umiejętności zawodowej.....	11
2.2. Wymagane kwalifikacje osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej.....	13
2.3. Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej.....	14
2.4. Wymagania wobec osób kształconych zgodnie z programem dodatkowej umiejętności zawodowej.....	17
3. Cele kształcenia – zadania zawodowe – określone dla dodatkowej umiejętności zawodowej.....	18
4. Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej wraz z kryteriami ich weryfikacji.....	19
5. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej.....	25
6. Program nauczania przedmiotów wyodrębnionych w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej.....	26
6.1. Przygotowanie do naprawy i renowacji obuwia.....	26
6.2. Wykonywanie naprawy i renowacji obuwia.....	41
7. Ewaluacja programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej.....	57
7.1. Obszary ewaluacji.....	57
7.2. Wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji.....	57

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

7.3. Przykładowe narzędzia ewaluacji.....	57
8. Wykaz proponowanej literatury.....	62
8.1. Podręczniki i publikacje naukowe.....	62
8.2. Witryny internetowe.	63
8.3. Zalecenia, normy, noty aplikacyjne.....	64

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

1. Założenia ogólne

W procesie kształcenia zawodowego podejmowane są działania wspomagające rozwój każdego uczącego się, dostosowane do jego potrzeb i możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych ścieżek edukacji i kariery, możliwości podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych.

„Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe powinien legitymować się pełnymi kwalifikacjami zawodowymi, a także być przygotowany do uzyskania dodatkowych umiejętności zawodowych. Zadania szkoły i innych podmiotów prowadzących kształcenie zawodowe oraz sposób ich realizacji są uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności: nowe techniki i technologie, idea gospodarki opartej na wiedzy, globalizacja procesów gospodarczych i społecznych, rosnący udział handlu międzynarodowego, mobilność geograficzna i zawodowa, a także wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników.”¹

Dodatkowa Umiejętność Zawodowa rozumiana jest jako ta, która wykracza poza podstawę programową kształcenia w danym zawodzie w szkole branżowej I-go lub II-go stopnia, technikum lub podczas kursu kwalifikacyjnego. Jej nabycie zwiększa możliwości zatrudnienia w danym zawodzie. DUZ realizowana jest w oparciu o opracowany i zatwierdzony program nauczania konkretnej kwalifikacji. Zawiera ogólne cele kształcenia, program nauczania w formie efektów kształcenia, jakie uczeń/słuchacz powinien nabyć po ukończeniu danej umiejętności zawodowej.

W szkole prowadzącej kształcenie zawodowe, przygotowanie do uzyskania dodatkowych umiejętności zawodowych jest realizowane w wymiarze wynikającym

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r.

w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316, z 2020 r)

z różnicy między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego, określoną w ramowym planie nauczania dla danego typu szkoły, a minimalną liczbą godzin dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie szkolnictwa branżowego określoną w podstawie programowej kształcenia. Szkoła prowadząca kształcenie zawodowe powinna realizować to kształcenie w oparciu o współpracę z pracodawcami, a praktyczna nauka zawodu powinna odbywać się w jak największym wymiarze w rzeczywistych warunkach pracy u pracodawców, a także w centrach kształcenia zawodowego, warsztatach szkolnych, pracowniach szkolnych i placówkach kształcenia ustawicznego.

Analizując wyniki prognoz na rok 2022 przedstawione w raporcie opracowanym przez WUP w Krakowie na stronie <https://barometrzwodow.pl> można stwierdzić, że obecnie jest i będzie zapotrzebowanie na pracowników z branży obuwniczej. Jak wynika z badań zawód ten jest zawodem na ogół zrównoważonym, czyli teoretycznie wszystkie osoby zdolne i chętne do podjęcia pracy w tym zawodzie ją otrzymają. Są również rejony w Polsce, gdzie zawód ten jest zawodem deficytowym, czyli jest niewielka ilość osób (lub niema wcale) posiadających odpowiednie kwalifikacje do podjęcia zatrudnienia w tym zawodzie.

Program nauczania DUZ „Naprawa obuwia” był opracowywany przy współpracy przedsiębiorców:

- Wyrób Obuwia „AGA”;
- Firma „Conhpol” Henryk Konopka;
- Firma „DOMENO” sp. j. Jerzy Stawowy.

Oceniali oni zasadność i przydatność DUZ z punktu widzenia potrzeb rynku pracy. Przedsiębiorcy zwracali uwagę na brak pracowników, którzy posiadaliby kompetencje jaką będzie miał uczeń po ukończeniu DUZ. W firmy obuwnicze borykają się z problemem naprawy reklamowanego obuwia z uwagi na deficyt kadrowy – brak kompetentnych osób o takich, umiejętnościach.

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

1.1. Krótki opis dodatkowej umiejętności zawodowej

Proponowana dodatkowa umiejętność zawodowa DUZ „Naprawa obuwia” dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926 jest programem doskonalenia zawodowego z zakresu renowacji (odnowy) i naprawy uszkodzonych i zniszczonych elementów obuwia.

Obuwie to jeden z najważniejszych elementów naszej garderoby, izoluje i chroni stopę przed zimnem, wilgocią oraz nierównościami terenu. Jako przedmiot codziennego użytku narażone jest na wielokrotne zginanie oraz ścieranie, na działania wielu czynników zewnętrznych jak otarcia, uderzenia, a także działanie czynników atmosferycznych takich jak deszcz, śnieg czy błoto. W konsekwencji może ulec uszkodzeniu i stracić swój pierwotny wygląd. Co często powoduje, że użytkownik wyrzuca je na śmietnik.

Dobry fachowiec posiadający odpowiednią wiedzę i umiejętności jest w stanie naprawić większość produkowanego obuwia sportowego, codziennego użytku, wizytowego, specjalistycznego – ze skóry naturalnej lub innych materiałów. Dzięki tym zabiegom oraz przy odpowiedniej jego pielęgnacji może nam posłużyć przez wiele lat. Naprawa i renowacja obuwia cieszy się coraz większą popularnością głównie ze względu na zwiększającą się świadomość społeczeństwa na temat ochrony środowiska naturalnego – nie warto dodatkowo zaśmiecać go przez wyrzucanie obuwia po każdym sezonie. Lepiej zainwestować w dobrej jakości obuwie i potem naprawiać ewentualne usterki powstałe podczas użytkowania.

Często do zakładów naprawy obuwia zgłaszają się osoby chcące naprawić obuwie specjalistyczne, na przykład ortopedyczne, ochronne, wspinaczkowe, taneczne. To obuwie dość kosztowne, więc dużo bardziej opłaca się ich naprawianie niż kupowanie kolejnej pary.

Dobry specjalista posiadający fachową wiedzę potrafi większości butom dać drugie życie, poradzić sobie nawet z najbardziej nietypowymi problemami. Dlatego tak ważne

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

jest, aby przyszli absolwenci nabyli odpowiednie umiejętności w zakresie naprawy i renowacji obuwia, którą mogą pozyskać w ramach DUZ „Naprawa obuwia”. Po ukończeniu DUZ „Naprawa obuwia” słuchacz/uczeń będzie posiadał kompetencje do fachowej oceny i kwalifikacji obuwia pod względem naprawy i renowacji.

Osoba posiadająca dodatkową umiejętność zawodową „Naprawa obuwia” będzie zdolna do przeprowadzenia szeregu czynności związanych z odnawianiem obuwia i jego ponowną konserwacją:

- renowacja obuwia, która polega na starannym czyszczeniu na zewnątrz i w środku, usuwaniu plam, rys i zadrapań oraz innych uszkodzeń (w zależności od tego, jak bardzo zniszczone są buty), oraz przywracanie pierwotnego wyglądu obuwia,
- malowanie obuwia – usługę tą stosuje się w szczególności w przypadku obuwia wartościowego, designerskiego lub będącego z jakiegoś powodu ważnym dla jego właściciela. Gdy nie chcemy pozbywać się wygodnego, lecz nieco zużytego obuwia, można je malować, na taki sam lub podobny kolor lub możliwy do aplikacji kolor personalizacji. Personalizacja obuwia przy pomocy farby, to sposób na to, aby nadać cechy oryginalności,
- dezynfekcja obuwia, które straciły świeżość (np. metodą ozonowania, sanityzacji lub natrysku specjalistycznymi preparatami),
- impregnacja obuwia - jest to proces konserwacji obuwia specjalistycznymi preparatami. W jego trakcie na powierzchnię skóry licowej, weluru, nubuku, a także tkanin nanoszone są powłoki, które przenikają do wnętrza materiału i tworzą warstwę ochronną, czyniąc je bardziej odpornymi na zabrudzenia oraz wilgoć.

Osoba posiadająca dodatkową umiejętność zawodową „Naprawa obuwia” będzie mogła wykonać reperację uszkodzonych elementów wszystkich typów obuwia damskiego, męskiego i dziecięcego, (np. fachową naprawę materiału tekstylnego tzw. siatki w

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

obuwia sportowym, nabicie wypadających krążków z otworów na sznurowadła, czy też naprawy podeszwy gumowej czy skórzanej w klasycznym obuwie).

Dodatkowo usługa ta obejmować będzie również usuwanie problemu tzw. skrzypiących butów – a ten może pojawić się zarówno w nowym obuwie, jak i tym mającym kilka miesięcy czy lat. Dotyczy to nie tylko tańszych modeli, ale także i markowych. Wymianę obcasów, wierzchników, zamków błyskawicznych albo klamerki, podklejenie podeszwy, ale także skrócenie, zwężenie lub rozciągnięcie cholewki oraz wiele innych mankamentów, które ujawniają się w trakcie użytkowania obuwia lub służą dopasowaniu do stóp klienta.

Posiadając wiedzę z zakresu wykonywania czynności związanych z naprawą uszkodzonych elementów obuwia i jego renowacją (odnowieniem) uczeń staje się bardziej konkurencyjny na rynku pracy, ponieważ posiada nowe umiejętności wykraczające poza program nauczania dla zawodu „technik technologii wyrobów skórzanych”.

Program doskonalenia zawodowego „Naprawa obuwia” pozwala rozwijać w praktyce umiejętności i kompetencje społeczne

1. diagnozowanie problemów z obuwem,
2. naprawianie uszkodzeń,
3. konserwacja i pielęgnacja obuwia,
4. praca z narzędziami i materiałami,
5. praca z klientami.

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

1.2. Uzasadnienie ujęcia w programie nauczania zawodu dodatkowej umiejętności zawodowej, odnoszące się do potrzeb na rynku pracy

Presja mody, nowe i tańsze materiały, zmieniające się technologie powodujące szybsze wyprodukowanie wyrobów sprawiło, że staliśmy się pokoleniem, które woli kupić nowe obuwie, zamiast naprawić stare. Jednak ten trend powoli zaczyna się zmieniać.

Ostatnio mówi się bardzo dużo na temat ekologii. Coraz więcej osób staje się świadomymi konsumentami. Dbamy nie tylko o jakość produktów, ale także kontrolujemy ilość nowo nabywanych rzeczy. Do niedawna zniszczone obuwie trafiało do kosza. W czasach zmian klimatycznych i zanieczyszczonych oceanów preferuje się ponowne ich użycie lub naprawę. Naprawa obuwia z pewnością jest częścią dbałości o środowisko. Nikt nie ma wątpliwości, że ekologia jest ważną kwestią.

W dobie nadprodukcji świat stanął przed dylematem: jak go ratować, co zrobić, by nie zatonać we własnych śmieciach? Można zacząć od butów - przedłużając ich żywotność poprzez naprawę, renowację i przywrócenie ich pierwotnego wyglądu.

Jednak ze względu na dotychczasowe nawyki konsumentów, tradycyjnych punktów naprawy obuwia, które w wielu przypadkach prowadziły działalność przekazywaną z pokolenia na pokolenie, jest coraz mniej i stopniowo znikają z krajobrazu miast. Niestety, tradycyjne szewskie rzemiosło umiera. „Kilka lat temu zamknięto ostatnią szkołę kształcącą szewców, a z danych GUS wynika, że średnia wieku osób uprawiających ten zawód w Polsce to ponad 60 - 70 lat. Za kilka lat, przy obecnej tendencji, ten zawód może zniknąć.”² Zapełnienie luki pokoleniowej w branży, może stanowić istotne wyzwanie. Może bowiem okazać się, że chociaż coraz więcej

² <https://innpoland.pl/162085,zanikaja-rzemieslnicy-te-zawody-sa-na-wymarciu> [dostępny 27.02.23]

osób będzie decydowało się na naprawę czy odnowę obuwia, zamiast kupno nowego to nie będzie punktu, w którym będą mogli to zrealizować. Oznacza to konieczność kształcenia nowej kadry. Wskazane wyżej procesy oraz uwarunkowania branży skórzanej (młodzi ludzie nie chcą się szkolić w dziedzinie obuwnictwa uważają, że jest to mało atrakcyjny zawód) uzasadniają konieczność podjęcia prac nad opracowaniem DUZ (dodatkowe umiejętności zawodowe).

Dodatkowo program kształcenia DUZ poszerzono w stosunku do tradycyjnego rzemiosła szewskiego o nowe umiejętności (odnawianie obuwia) co będzie czyniło ten zawód bardziej atrakcyjnym.

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

2. Założenia organizacyjne

2.1. Liczba godzin przewidzianych na realizację programu dodatkowej umiejętności zawodowej

Podstawa programowa kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego w zawodzie technik technologii wyrobów skórzanych obejmuje kwalifikacje:

- MOD.04. Wykonywanie i renowacja wyrobów kuśnierskich,
- MOD.02. Wykonywanie i renowacja wyrobów kaletniczych,
- MOD.12. Organizacja i prowadzenie procesów wytwarzania wyrobów skórzanych.

Tabela 1. Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla tych kwalifikacji

MOD.04. Wykonywanie i renowacja wyrobów kuśnierskich MOD.02. Wykonywanie i renowacja wyrobów kaletniczych	760
MOD.12. Organizacja i prowadzenie procesów wytwarzania wyrobów skórzanych	590

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 roku w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 roku, poz. 639) dla 30-tygodniowego roku szkolnego w pięcioletnim technikum wymiar godzin przeznaczony na kształcenie zawodowe to:

I rok: 11 godzin x 30 tygodni = 330 godziny

II rok: 13 godzin x 30 tygodni = 390 godzin

III rok: 12 godzin x 30 tygodnie = 360 godzin

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

IV rok: 13 godzin x 30 tygodni = 390 godzin

V rok: 7 godzin x 30 tygodnie = 210 godzin

Razem w pięcioletnim okresie nauczania jest to:

330 godzin + 390 godzin + 360 godzin + 390 godzin + 210 godzin = 1680 godzin.

Różnica godzin między minimalną liczbą godzin wynikającą z podstawy programowej kształcenia w zawodzie, a liczbą godzin wynikającą z ramowego planu nauczania wynosi 330. Jest to liczba godzin, która może być przeznaczona na zajęcia w ramach dodatkowych umiejętności zawodowych.

W związku z powyższym przyjmujemy następujące założenia organizacyjne dotyczące realizacji dodatkowej umiejętności zawodowej „Naprawa obuwia”:

czas realizacji – dwa semestry

liczba godzin – 90; przy czym:

- w II semestrze klasy czwartej 60 godz.
- w I semestrze klasy piątej 30 godz.

Czas trwania dodatkowej umiejętności zawodowej wynosi dwa semestry i jest ona realizowana w drugim semestrze klasy czwartej i w pierwszym semestrze klasy piątej. Tygodniowa liczba godzin przeznaczona na realizację przedmiotów z zakresu dodatkowej umiejętności zawodowej wynosi od 8 do 16 godzin w zależności od przyjętej organizacji zajęć.

Zajęcia powinny odbywać się w grupach do 16 osób, z podziałem na zespoły 2-osobowe. Zaleca się również samodzielne wykonanie przez uczestników programu, ćwiczeń symulujących zadania zawodowe. Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej uczniów, np. praca w grupach.

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

2.2. Wymagane kwalifikacje osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej

Wymagania kwalifikacyjne osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej określają przepisy w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.

Szczegółowe wymagania osób prowadzących zajęcia to ukończone:

1. studia pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych z następujących dyscyplin: inżyniera materiałowa, technologia produkcji obuwia oraz posiadanie przygotowania pedagogicznego lub
2. studia pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie na kierunku, którego efekty kształcenia obejmują treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, wskazane w podstawie programowej dla tego przedmiotu oraz posiadanie przygotowania pedagogicznego lub
3. studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie na kierunku (specjalności) innym niż wymieniony w pkt .1 i 2 i studia podyplomowe w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz posiadanie przygotowania pedagogicznego.

Ponadto może to być pracownik, technik z branży obuwniczej, który posiada uprawnienia instruktora praktycznej nauki zawodu. W uzasadnionych przypadkach w szkole, która realizuje dodatkową umiejętność zawodową może być, za zgodą kuratora oświaty, zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem, posiadająca wykształcenie zgodne z programem nauczania DUZ potwierdzone certyfikatami. Osobę, zatrudnia się na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn.zm.) z tym, że do tej osoby stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć edukacyjnych nauczycieli oraz ustala się jej wynagrodzenie nie wyższe niż 184% kwoty bazowej, określonej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej. W indywidualnych przypadkach organy prowadzące szkoły mogą upoważniać dyrektorów szkół do przyznawania wynagrodzenia w wyższej wysokości.

Nauczyciele praktycznej nauki zawodu powinni posiadać umiejętności praktyczne oraz doświadczenie w:

- doborze materiałów, narzędzi, maszyn i urządzeń do naprawy i renowacji obuwia,
- wykonywaniu czynności związanych z naprawą i renowacją obuwia.

2.3. Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej

Opis infrastruktury pracowni

1. Usytuowanie stanowiska:

Stanowiska dydaktyczne powinny znajdować się w sali usytuowanej w pobliżu pomieszczenia do zajęć praktycznych, wskazane w tym samym budynku. Odnośnie dostępności dla osób niepełnosprawnych należy uwzględnić ogólne przepisy budowlane, jednak powinna być zapewniona możliwość dostępu do stanowiska przez osoby z dysfunkcją narządu ruchu.

Warunkiem niezbędnym jest stosowanie odciągów/dygestoriów na stanowiskach do stosowania klejów i innych substancji chemicznych. Wszystkie stanowiska powinny mieć zapewnioną możliwość przewietrzenia.

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

2. Wielkość i inne wymagania dotyczące pomieszczenia lub innego miejsca, w którym znajduje się stanowisko:

Wielkość pomieszczenia, liczba i usytuowanie stanowisk, sposób wykończenia podłóg, sufitów, ścian, okien i drzwi zgodna z przepisami prawa w zakresie wymagań: bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz sanitarno-epidemiologicznych.

3. Minimalna powierzchnia (kubatura) niezbędna dla pojedynczego stanowiska:

Stanowisko o powierzchni dostosowanej do zasad ergonomii i zapewniające uczniom swobodę ruchu wystarczającą do wykonania pracy w sposób bezpieczny.

4. Wyposażenie stanowiska w niezbędne media z określeniem ich parametrów:

- punkty zasilania w energię elektryczną z napięciem na 380V trójfazowy z zabezpieczeniem przeciwporażeniowym oraz wyłącznikami bezpieczeństwa na stanowiskach oraz centralnym wyłącznikiem bezpieczeństwa,
- instalacja grzewcza,
- wentylacja mechaniczna,
- kompresor,
- oświetlenie dzienne z dodatkowo możliwością oświetlenia światłem sztucznym,
- szerokopasmowe łącze internetowe.

- stanowisko dla nauczyciela wyposażone w komputer stacjonarny lub mobilny podłączony do sieci lokalnej i Internetu, ekran lub tablicę multimedialną i rzutnik lub telewizor multimedialny oraz urządzenie wielofunkcyjne lub drukarkę i skaner,
- stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia), wszystkie komputery podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu wyposażone w pakiet programów biurowych,

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

- przykłady uszkodzonego obuwia,
 - dokumentację techniczną maszyn i urządzeń stosowanych w procesach naprawy i renowacji,
 - plansze, gabloty, modele, filmy, programy komputerowe prezentujące elementy obuwia, ,
 - próbki materiałów, akcesoria i komponenty oraz środki chemiczne stosowane do naprawy i renowacji,
 - katalogi i modele narzędzi stosowanych do naprawy i renowacji,
 - obuwie z wadami i bez wad,
 - normy polskie i międzynarodowe, instrukcje stosowania klejów i środków chemicznych.
1. Stanowiska do wykonania naprawy obuwia (jedno stanowisko dla 2 uczniów) wyposażone w zestawy specjalistycznych maszyn, narzędzi, przyrządów, akcesoriów, materiałów i komponentów do wykonania zabiegów naprawy usterek obuwia, które powstały podczas jego użytkowania:
 2. Stanowiska wykonania zabiegów renowacji (odnawiania) i konserwacji obuwia (jedno stanowisko dla 2 uczniów) wyposażone w zestawy specjalistycznych narzędzi, urządzeń, przyrządów, akcesoriów, materiałów i środków do wykonania procesu renowacji i konserwacji.

Biblioteczka zawodowa wyposażona w: instrukcje producentów, katalogi, instrukcje obsługi maszyn i urządzeń, w dokumentację techniczno-technologiczną, normy dotyczące zasad używania środków chemicznych (karty charakterystyk substancji chemicznych).

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

2.4. Wymagania wobec osób kształconych zgodnie z programem dodatkowej umiejętności zawodowej

Dla realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej „Naprawa obuwia” wymagane jest osiągnięcie efektów kształcenia zawartych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie technik technologii wyrobów skórzanych 311926. W związku z tym uczeń powinien umieć:

- organizować stanowisko pracy zgodnie z wymogami ergonomii oraz przepisami prawa dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska,
- dobierać materiały do produkcji wyrobów skórzanych,
- określać właściwości i zastosowanie różnych rodzajów klejów,
- stosować metody i techniki rozkroju ręcznego oraz wycinania mechanicznego materiałów,
- ustalać normy zużycia materiału przeznaczonego na wyroby skórzane.

Efekty kształcenia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej mogą być także realizowane podczas odbywania stażu uczniowskiego.

W trakcie stażu uczniowskiego uczeń realizuje wszystkie albo wybrane treści programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej. Podmiot przyjmujący ucznia na staż zawiera z uczniem albo rodzicami niepełnoletniego ucznia, w formie pisemnej, umowę o staż uczniowski.

3. Cele kształcenia – zadania zawodowe – określone dla dodatkowej umiejętności zawodowej

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie technik technologii wyrobów skórzanych w zakresie dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) „Naprawa obuwia”, powinien być przygotowany do wykonania następujących zadań zawodowych:

1. planowania prac związanych z naprawą obuwia,
2. wykonywania naprawy obuwia,
3. oceniania jakości wykonanej naprawy obuwia.

4. Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej wraz z kryteriami ich weryfikacji

Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) wraz z kryteriami ich weryfikacji przedstawiono w (Tabeli 2),

Tabela 2. Wykaz efektów kształcenia

Efekty kształcenia Uczeń:	Kryteria weryfikacji Uczeń:
1. Stosuje przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonania procesu naprawy i renowacji obuwia	1. stosuje zasady BHP i ppoż. pracy ze środkami chemicznymi stosowanymi do napraw i renowacji obuwia 2. rozróżnia środki ochrony indywidualnej oraz zbiorowej podczas wykonania czynności napraw i renowacji obuwia
2. Charakteryzuje rodzaje wad i uszkodzeń oraz określa sposób naprawy i renowacji obuwia	1. rozróżnia wady i uszkodzenia powstałe w obuwiu 2. dobiera sposób i zakres naprawy oraz renowacji obuwia w zależności od stopnia zużycia lub uszkodzenia elementów obuwia
3. Charakteryzuje materiały i środki przeznaczone do naprawy i renowacji obuwia	1. rozróżnia rodzaje materiałów i środków przeznaczonych do naprawy oraz renowacji obuwia 2. klasyfikuje materiały stosowane do naprawy oraz renowacji obuwia 3. dobiera rodzaje materiałów i środków przeznaczonych do naprawy oraz renowacji obuwia

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

<p>Efekty kształcenia Uczeń:</p>	<p>Kryteria weryfikacji Uczeń:</p>
	<ol style="list-style-type: none"> 4. stosuje zasady doboru materiałów i środków przeznaczonych do naprawy oraz renowacji obuwia 5. ocenia jakość materiałów stosowanych do naprawy obuwia
<ol style="list-style-type: none"> 4. Dobiera materiały pomocnicze przeznaczone do naprawy obuwia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. klasyfikuje materiały pomocnicze stosowane do naprawy obuwia 2. określa kryteria doboru materiałów pomocniczych stosowanych do naprawy obuwia 3. określa właściwości materiałów pomocniczych stosowanych do naprawy obuwia 4. rozróżnia materiały pomocnicze stosowane do naprawy obuwia 5. używa materiałów pomocniczych stosowanych do naprawy obuwia
<ol style="list-style-type: none"> 5. Charakteryzuje metody i techniki wykonywania napraw i renowacji obuwia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. stosuje metody i techniki wykonania naprawy oraz renowacji obuwia 2. rozróżnia środki do czyszczenia i retuszowania elementów obuwia w zależności od rodzaju materiałów, z których zostało wykonane obuwie 3. rozróżnia środki do barwienia i lakierowania elementów obuwia w zależności od rodzaju materiałów, z których zostało wykonane obuwie

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

<p>Efekty kształcenia Uczeń:</p>	<p>Kryteria weryfikacji Uczeń:</p>
<p>6. Charakteryzuje maszyny, urządzenia i narzędzia stosowane w naprawie i renowacji obuwia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. dobiera maszyny, urządzenia i narzędzia stosowane w naprawie i renowacji obuwia 2. określa parametry maszyn, urządzeń i narzędzi do naprawy i renowacji obuwia 3. klasyfikuje maszyny, urządzenia i narzędzia stosowane w naprawie i renowacji obuwia w zależności od ich budowy
<p>7. Używa maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w naprawie i renowacji obuwia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. dobiera maszyny, urządzenia i narzędzia do wykonania naprawy i renowacji obuwia 2. posługuje się maszynami, urządzeniami i narzędziami do naprawy i renowacji obuwia zgodnie z instrukcją obsługi 3. wykonuje czynności związane z bieżącą konserwacją maszyny, urządzeń i narzędzi stosowanych w naprawie i renowacji obuwia
<p>8. Charakteryzuje sposoby naprawy obuwia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. określa sposoby przygotowania obuwia do naprawy 2. rozróżnia operacje technologiczne związane z przygotowaniem obuwia do naprawy 3. rozróżnia kolejność czynności wykonywanych podczas naprawy obuwia 4. dobiera sposoby naprawy obuwia 5. dobiera sposób i środki potrzebne do wykończenia naprawionego obuwia

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

<p>Efekty kształcenia Uczeń:</p>	<p>Kryteria weryfikacji Uczeń:</p>
<p>9. Wykonuje naprawy obuwia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. stosuje metody i techniki wykonywania napraw obuwia 2. wykonuje czynności związane z naprawą obuwia 3. wykonuje czynności związane z wykończeniem naprawionego obuwia
<p>10. Charakteryzuje sposoby renowacji, wykończenia i konserwacji obuwia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. określa sposoby przygotowania obuwia do renowacji 2. rozróżnia operacje technologiczne związane z przygotowaniem obuwia do renowacji 3. dobiera kolejność czynności wykonywanych podczas renowacji obuwia 4. rozróżnia środki do czyszczenia, retuszowania, barwienia i lakierowania powierzchni elementów obuwia, w zależności od rodzaju zastosowanych materiałów 5. określa czynności związane z renowacją obuwia 6. określa czynności związane z impregnacją i konserwacją obuwia
<p>11. Wykonuje renowacje obuwia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. dobiera środki do czyszczenia, retuszowania, malowania i lakierowania powierzchni elementów obuwia, w zależności od rodzaju zastosowanych materiałów

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Efekty kształcenia Uczeń:	Kryteria weryfikacji Uczeń:
	<ol style="list-style-type: none"> 2. stosuje metody i techniki wykonywania napraw i renowacji obuwia 3. wykonuje czynności związane z renowacją obuwia
12. Weryfikuje prawidłowość i jakość wykonania usługi naprawy i renowacji obuwia	<ol style="list-style-type: none"> 1. ocenia poprawność wykonania naprawy i renowacji obuwia 2. rozróżnia wady wykonanych napraw i renowacji
13. Ocenia jakość wykonania usługi naprawy i renowacji obuwia	<ol style="list-style-type: none"> 1. wskazuje wady wykonanych napraw i renowacji 2. ocenia jakość usługi naprawy i renowacji obuwia, wykonanej zgodnie z indywidualnym zamówieniem
14. Zna zasady sporządzania kosztorysu napraw i renowacji obuwia	<ol style="list-style-type: none"> 1. określa normę zużycia materiałów niezbędnych do wykonania naprawy i renowacji obuwia 2. określa normę zużycia środków do naprawy i renowacji obuwia 3. określa koszty pracy wykonania naprawy i renowacji obuwia 4. określa koszty materiałowe wykonania usługi naprawy bądź renowacji obuwia 5. określa koszty całkowite wykonania usługi naprawy bądź renowacji obuwia
15. Sporządza kosztorysy napraw i renowacji obuwia	<ol style="list-style-type: none"> 1. oblicza normę zużycia materiałów niezbędnych do wykonania naprawy i renowacji obuwia

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

<p>Efekty kształcenia Uczeń:</p>	<p>Kryteria weryfikacji Uczeń:</p>
	<ol style="list-style-type: none"> 2. oblicza normę zużycia środków do naprawy i renowacji obuwia 3. oblicza koszty pracy wykonania naprawy i renowacji obuwia 4. oblicza koszty materiałowe wykonania usługi naprawy bądź renowacji obuwia 5. oblicza koszty całkowite wykonania usługi naprawy bądź renowacji obuwia
<p>16. Planuje wykonanie zadania</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. określa czas realizacji zadań 2. realizuje działania w wyznaczonym czasie 3. monitoruje realizację zaplanowanych działań 4. dokonuje modyfikacji zaplanowanych działań 5. dokonuje samooceny wykonanej pracy

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

5. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) zawiera poniższa tabela,

Tabela 3. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

Nazwa przedmiotu/zajęć	Liczba godzin	Uwagi do realizacji (forma zajęć np. wykład, ćwiczenia praktyczne, zajęcia w zakładzie pracy, itp.)
Przygotowanie do naprawy i renowacji obuwia	30 Kształcenie zawodowe teoretyczne	wykład informacyjny, dyskusja, metoda przewodniego tekstu, pokaz z objaśnieniem, ćwiczenia praktyczne - zajęcia w pracowni zawodowej, CKZ lub u pracodawcy
Wykonywanie naprawy i renowacji obuwia	60 Kształcenie zawodowe praktyczne	pokaz z objaśnieniem, dyskusja pokaz z instruktażem, ćwiczenia praktyczne - zajęcia w pracowni zawodowej, CKZ lub u pracodawcy

Zajęcia teoretyczne powinny odbywać się na początku drugiego semestru klasy czwartej.

Zajęcia praktyczne w drugim semestrze klasy czwartej i pierwszym semestrze klasy piątej.

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

6. Program nauczania przedmiotów wyodrębnionych w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej

6.1. Przygotowanie do naprawy i renowacji obuwia

Cele ogólne przedmiotu:

1. organizowanie stanowiska pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii oraz bhp,
2. dobieranie parametrów pracy maszyn i urządzeń do wykonania naprawy i renowacji obuwia,
3. rozróżnianie i identyfikowanie rodzajów skór, tworzyw sztucznych, materiałów skóropodobnych i włókienniczych, materiałów pomocniczych,
4. określanie maszyn, urządzeń i narzędzi do wykonania usługi naprawy i renowacji obuwia.

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

1. określać sposób zorganizowania stanowiska pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii oraz bhp,
2. rozróżniać materiały, narzędzia, maszyny i urządzenia do naprawy i renowacji obuwia,
3. określać jakość materiałów przeznaczonych do naprawy i renowacji obuwia,
4. rozpoznawać środki do malowania i lakierowania elementów obuwia w zależności od rodzaju zastosowanych materiałów,
5. określać wady i uszkodzenia elementów obuwia pod względem możliwości ich naprawy,
6. obliczyć koszty naprawy i renowacji obuwia.

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Tabela 4. Materiał nauczania przedmiotu „Przygotowanie do naprawy i renowacji obuwia” uwzględniający oczekiwane efekty kształcenia oraz kryteria ich weryfikacji

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczni	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczni
Przygotowanie do naprawy i renowacji obuwia	1. Omówienie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonania procesu naprawy i renowacji obuwia	1	– stosuje przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonania procesu naprawy i renowacji obuwia	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje zasady BHP i ppoż. pracy ze środkami chemicznymi stosowanymi do napraw i renowacji obuwia – rozróżnia środki ochrony indywidualnej oraz zbiorowej podczas wykonania czynności napraw i renowacji obuwia – stosuje środki ochrony indywidualnej w zakresie zabezpieczenia osoby naprawiającej przed szkodliwym, mikrobiologicznym oddziaływaniem używanego obuwia.

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczni	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczni
Przygotowanie do naprawy i renowacji obuwia	2. Elementy składowe obuwia i ich charakterystyka	1	– charakteryzuje elementy składowe obuwia	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje elementy składowe wierzchu i spodu w różnych typach i rodzajach obuwia – określa funkcje i właściwości elementów składowych wierzchu i spodu obuwia – rozróżnia elementy wierzchu i spodu obuwia

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczni	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczni
Przygotowanie do naprawy i renowacji obuwia	3. Omówienie wad i uszkodzeń powstałych w obuwiu w trakcie jego użytkowania 4. Wskazanie wad i uszkodzeń możliwych do naprawy i renowacji 5. Omówienie sposobu i zakresu naprawy i renowacji obuwia	2	– charakteryzuje rodzaje wad i uszkodzeń oraz określa sposób naprawy i renowacji obuwia	– rozróżnia rodzaje wad i uszkodzeń powstałych w obuwiu – dobiera sposoby i zakres naprawy i renowacji obuwia w zależności od stopnia zużycia lub uszkodzenia elementów obuwia

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczni	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczni
Przygotowanie do naprawy i renowacji obuwia	<p>6. Podział materiałów stosowanych do naprawy i renowacji obuwia</p> <p>7. Omówienie rodzaju materiałów i środków przeznaczonych do naprawy i renowacji obuwia</p>	3	– charakteryzuje materiały i środki przeznaczone do naprawy i renowacji obuwia	<p>– rozróżnia rodzaje materiałów i środków przeznaczonych do naprawy i renowacji</p> <p>– określa właściwości materiałów i środków przeznaczonych do naprawy i renowacji obuwia</p>

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczni	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczni
Przygotowanie do naprawy i renowacji obuwia	<p>8. Charakterystyka materiałów pomocniczych stosowanych do naprawy obuwia i ich właściwości</p> <p>9. Opracowanie kryteriów doboru materiałów pomocniczych stosowanych do naprawy obuwia</p>	3	– dobiera materiały pomocnicze przeznaczone do naprawy obuwia	<p>– klasyfikuje materiały pomocnicze stosowane do naprawy obuwia</p> <p>– określa kryteria doboru materiałów pomocniczych stosowanych do naprawy obuwia</p> <p>– określa właściwości materiałów pomocniczych stosowanych do naprawy obuwia</p> <p>– rozróżnia materiały pomocnicze stosowane do naprawy obuwia</p>
Przygotowanie do naprawy	10. Omówienie metody i techniki	3	– charakteryzuje metody i techniki wykonywania	– stosuje metody i techniki wykonania naprawy obuwia

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczni	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczni
i renowacji obuwia	<p>wykonania naprawy obuwia</p> <p>11. Charakterystyka środków do czyszczenia i retuszowania elementów obuwia w zależności od rodzaju materiałów, z których zostało wykonane obuwie</p> <p>12. Charakterystyka środków do barwienia i lakierowania elementów obuwia w zależności od rodzaju materiałów, z których zostało wykonane obuwie</p>		napraw i renowacji obuwia	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia środki do czyszczenia i retuszowania elementów obuwia w zależności od rodzaju materiałów, z których zostało wykonane obuwie – rozróżnia środki do barwienia i lakierowania elementów obuwia w zależności od rodzaju materiałów, z których zostało wykonane obuwie
Przygotowanie do naprawy	13. Charakterystyka i rodzaje maszyn, urządzeń i narzędzi	3	– charakteryzuje maszyny, urządzenia	– określa zastosowanie i zasady działania maszyn, urządzeń

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczni	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczni
i renowacji obuwia	<p>stosowanych w naprawie i renowacji obuwia</p> <p>14. Zastosowanie i zasady działania maszyn, urządzeń i narzędzi do naprawy i renowacji obuwia</p>		i narzędzia stosowane w naprawie i renowacji obuwia	<p>i narzędzi do naprawy i renowacji obuwia</p> <ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje maszyny, i narzędzia stosowane w naprawie i renowacji obuwia w zależności od ich budowy
Przygotowanie do naprawy i renowacji obuwia	<p>15. Sposoby przygotowania obuwia do naprawy i związane z tym czynności</p> <p>16. Kolejność operacji technologicznych związanych z naprawą obuwia</p> <p>17. Omawianie sposobu wykończenia</p>	6	– charakteryzuje sposoby naprawy obuwia	<ul style="list-style-type: none"> – określa sposoby przygotowania obuwia do naprawy – rozróżnia operacje technologiczne związane z przygotowaniem obuwia do naprawy – rozróżnia kolejność czynności wykonywanych podczas naprawy obuwia

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczni	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczni
	naprawionego obuwia			<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sposoby naprawy obuwia – określa sposób i środki potrzebne do wykańczenia naprawionego obuwia
Przygotowanie do naprawy i renowacji obuwia	<p>18. Sposoby przygotowania obuwia do renowacji i związane z tym czynności</p> <p>19. Kolejność operacji technologicznych związanych z renowacją obuwia</p> <p>20. Omawianie sposobu wykończenia naprawionego obuwia</p>	6	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sposoby renowacji, wykończenia i konserwacji obuwia 	<ul style="list-style-type: none"> – określa sposoby przygotowania obuwia do renowacji – rozróżnia operacje technologiczne związane z przygotowaniem obuwia do renowacji – dobiera kolejność czynności wykonywanych podczas renowacji obuwia – rozróżnia środki do czyszczenia, retuszowania, barwienia i lakierowania

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczni	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczni
	21. Określenie czynności związanych z impregnacją i konserwacją obuwia			powierzchni elementów obuwia, w zależności od rodzaju zastosowanych materiałów – określa czynności związane z renowacją obuwia – określa czynności związane z impregnacją i konserwacją obuwia
Przygotowanie do naprawy i renowacji obuwia	22. Ocena poprawności wykonania naprawy i renowacji obuwia	1	– weryfikuje prawidłowość i jakość wykonania usługi naprawy i renowacji obuwia	– ocenia poprawność wykonania naprawy i renowacji obuwia – rozróżnia wady wykonanych napraw i renowacji
Przygotowanie do naprawy i renowacji obuwia	23. Normy zużycia materiałów niezbędnych do wykonania naprawy obuwia	1	– zna zasady sporządzania kosztorysu napraw i renowacji obuwia	– określa normę zużycia materiałów niezbędnych do wykonania naprawy i renowacji obuwia

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczni	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczni
	24. Normy zużycia środków do naprawy i renowacji obuwia 25. Koszty pracy wykonania naprawy i renowacji obuwia 26. Koszty materiałowe wykonania usługi naprawy bądź renowacji obuwia 27. Koszty całkowite wykonania usługi naprawy bądź renowacji obuwia			<ul style="list-style-type: none"> – określa normę zużycia środków do naprawy i renowacji obuwia – określa koszty pracy wykonania naprawy i renowacji obuwia – określa koszty materiałowe wykonania usługi naprawy bądź renowacji obuwia – określa koszty całkowite wykonania usługi naprawy bądź renowacji obuwia

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia (metody dydaktyczne, środki dydaktyczne, formy organizacyjne, metody sprawdzania działań edukacyjnych)

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Zajęcia dydaktyczne powinny być prowadzone w pracowni wyposażonej w stanowisko dla nauczyciela i w stanowiska dla uczniów. Zajęcia powinny odbywać się w grupach do 16 osób. Zalecane jest, aby przy stanowisku pracował jeden uczeń. Zaleca się samodzielne wykonywanie ćwiczeń przez uczniów wykonujących zadania symulujące zadania zawodowe.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia powinny odbywać się w pracowni wyposażonej w niezbędne pomoce dydaktyczne z wykorzystaniem różnych form organizacyjnych: indywidualnie i zespołowo. Przed przystąpieniem do wykonywania ćwiczeń należy zapoznać słuchaczy z zakresem i rodzajem wykonywanych zadań, a także zapoznać uczniów z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi na poszczególnych stanowiskach pracy.

Program wymaga stosowania aktywizujących metod kształcenia, powinien być realizowany następującymi metodami nauczania: wykładu informacyjnego, dyskusji, metodą tekstu przewodniego, pokazu z objaśnieniem oraz ćwiczeń praktycznych. Wskazana jest prezentacja filmów dydaktycznych o tematyce dotyczącej przygotowania i przebiegu operacji naprawy i renowacji obuwia.

Jak również prezentowanie filmów dydaktycznych dotyczących budowy i eksploatacji maszyn, urządzeń oraz organizowanie wycieczek dydaktycznych do firm zajmujących się naprawą i renowacją wyrobów. Uczniowie powinni pracować w grupach do 16 osób, w miarę potrzeb podzielonych na zespoły 2 - 3 osobowe. Zaleca się samodzielne wykonywanie przez uczestników programu ćwiczeń symulujących zadania zawodowe.

Bardzo ważną kwestią w kształceniu zawodowym jest indywidualizacja pracy w kierunku potrzeb i możliwości ucznia w zakresie metod, środków oraz form kształcenia. Wobec powyższego należy nauczanie zorganizować tak, aby zapewnić każdemu słuchaczowi ciągły przyrost kompetencji, tj. wiadomości i umiejętności

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

w określonym obszarze. W związku z tym nauczyciel prowadzący zajęcia powinien uwzględniać indywidualne możliwości swoich słuchaczy bądź to poprzez pracę indywidualną na zajęciach, bądź też przez stosowanie zróżnicowanych zadań i ćwiczeń dostosowanych do indywidualnego poziomu słuchacza. Praca słuchacza powinna być jednolita podczas opracowywania nowych zagadnień programowych, natomiast zróżnicowana na zajęciach ćwiczeniowych.

Należy angażować wszystkich słuchaczy i zachęcać do wysiłku intelektualnego w procesie rozwiązywania problemów. Szczególną uwagę należy zwrócić na realizację efektów kształcenia związanych z kompetencjami społecznymi, kształcić umiejętność odpowiedzialności za własną pracę i pracę zespołu, które w chwili obecnej są często pożądane przez pracodawców na rynku pracy.

Ponadto uczniowie powinni samodzielnie budować swoją wiedzę i kształtować umiejętności poprzez uczenie się oraz korzystanie z różnych źródeł informacji, jak: podręczniki, poradniki, normy, katalogi, instrukcje, pozatekstowe źródła informacji.

Środki dydaktyczne:

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w pracowni zawodowej „Przygotowanie naprawy i renowacji obuwia”. Pomocne w realizacji programu nauczania będą filmy dydaktyczne i prezentacje multimedialne związane z treściami kształcenia, czasopisma branżowe, katalogi, dokumentacje, instrukcje obsługi maszyn i urządzeń.

Pracownia, w której realizowane są treści kształcenia z dodatkowej umiejętności zawodowej powinna być wyposażona w:

- stanowisko dla nauczyciela wyposażone w komputer stacjonarny lub mobilny podłączony do sieci lokalnej i Internetu, ekran lub tablicę multimedialną i rzutnik lub telewizor multimedialny oraz urządzenie wielofunkcyjne lub drukarkę i skaner (dotyczy pomieszczenia w budynku szkolnym),

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

-
- stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia), wszystkie komputery podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu wyposażone w pakiet programów biurowych,
 - próbki skór i innych materiałów na wierzchy i spody obuwia, modele różnych typów obuwia,
 - Plansze:
 - kierunki najmniejszej ciągłości skóry i innych materiałów obuwniczych,
 - wzorcowe ułożenie wzorników na skórach i innych materiałach obuwniczych,
 - Obuwie z widocznymi wadami i uszkodzeniami oraz obuwie bez wad.
 - Filmy, programy komputerowe: technologia rozkroju materiałów.
 - Modele i eksponaty części składowych spodu obuwia z różnych materiałów.
 - Plansze: zasady obróbki części spodu obuwia.
 - Modele, eksponaty, przekroje:
 - próbki szwów łączących i ozdobnych,
 - przekroje szwów łączących.
 - Filmy dydaktyczne, programy komputerowe: techniki montażu elementów obuwia.
 - Instrukcje wykonania różnego typu cholewek.
 - Instrukcje stosowania klejów i klejenia.
 - Instrukcje stosowania środków do renowacji i impregnacji obuwia.
 - Instrukcje dotyczące łączenia elementów z zastosowaniem łączników sztywnych.
 - Próbki: tkanin na wierzchy, podszewki i między podszewki, filcu i dzianin, taśmy, wstążki, sznurowadła, tworzywa skóropodobne, surowce do produkcji tworzyw na spody obuwia, elementy spodowe z tworzyw sztucznych i gumy, podnoski i zakładki chemiczne i termoplastyczne, kleje obuwnicze, nici, igły itp.

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

- Próbki środków do czyszczenia, barwienia, retuszowania, impregnowania i wykończania obuwia.

Ponadto, wyposażenie powinno zawierać w zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla uczniów, karty samooceny, karty pracy dla uczniów.

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form: indywidualnie oraz w grupach. Praca w grupach powinna przebiegać zgodnie z możliwościami uczniów co do pełnienia ról w zespole i prezentowanymi umiejętnościami wykonywania zadań zawodowych.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia/słuchacza

Sprawdzanie opanowania przez uczniów wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie: ustnych sprawdzianów, testów osiągnięć szkolnych, obserwacji czynności ucznia podczas wykonania ćwiczeń oraz prezentacji wykonanego zadania. Podczas oceny należy uwzględnić kryteria o charakterze ogólnym to jest merytoryczną wagę poszczególnych zadań i ćwiczeń zawodowych, zaangażowanie ucznia, poprawność zaproponowanego przez ucznia rozwiązania, a także jakość i staranność wykonania.

Weryfikację osiągnięć uczniów należy prowadzić w sposób systematyczny w czasie całego okresu przeznaczanego na zrealizowanie programu dodatkowej umiejętności zawodowej, na podstawie kryteriów przedstawionych słuchaczom na początku zajęć.

Monitorowanie osiągniętych efektów kształcenia, powinno odbywać się na podstawie sprawdzianów ustnych i pisemnych, obserwacji uczniów podczas dyskusji dydaktycznych. Kryteria oceniania powinny uwzględniać poziom umiejętności przewidzianych w szczegółowych celach kształcenia. Podczas kontroli i oceny

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

dokonywanej w formie ustnej i pisemnej należy zwracać uwagę na merytoryczną jakość wypowiedzi, operowanie zdobytą wiedzą, właściwe stosowanie terminologii oraz umiejętność poprawnego wnioskowania.

Na zakończenie realizacji programu nauczania proponuje się zastosować test pisemny z zadaniami otwartymi i zamkniętymi. W końcowej ocenie należy uwzględnić poziom wykonania ćwiczeń oraz wyniki testu.

Kontrolę poprawności wykonywania ćwiczeń należy prowadzić podczas realizacji zadań i po ich wykonaniu. Uczeń powinien samodzielnie wykonać zadanie, dokonać jego oceny w oparciu o arkusz postępów. Nauczyciel dokonuje kontroli według tego samego arkusza, oceniając poprawność i staranność wykonanego zadania. Proces oceniania powinien obejmować:

- diagnozę poziomu wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych uczniów z uwzględnieniem założonych celów kształcenia,
- sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia po zrealizowaniu treści programowych.

W ocenie końcowej osiągnięć uczniów, po zakończeniu realizacji programu jednostki modułowej należy uwzględnić wyniki sprawdzianów i testów osiągnięć szkolnych, poziom wykonania ćwiczeń oraz prezentację projektu. Ocenianie osiągnięć uczniów powinno być zgodne z obowiązującą skalą ocen.

6.2. Wykonywanie naprawy i renowacji obuwia

Cele ogólne przedmiotu:

1. organizowanie stanowiska pracy oraz dobieranie i stosowanie odzieży ochronnej i środków ochrony indywidualnej i zbiorowej,
2. rozróżnianie i dobieranie materiałów do wykonywania naprawy obuwia oraz środków do jego renowacji,
3. dobieranie i stosowanie maszyn, urządzeń i narzędzi do naprawy, renowacji,

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

konserwacji i impregnacji obuwia zgodnie z zasadami bhp

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

1. organizować stanowiska pracy, dobierać i stosować narzędzia, maszyny i urządzenia oraz stosować środki ochrony indywidualnej i zbiorowej w sposób zgodny z wymaganiami ergonomii i bhp,
2. rozróżniać i dobierać materiały, komponenty oraz środków do naprawy, renowacji, konserwacji i impregnacji obuwia,
3. przeprowadzić naprawy, renowacji i konserwacji obuwia, wykorzystując odpowiednie narzędzia, maszyny i urządzenia,
4. oceniać jakość wykonania usługi naprawy i renowacji obuwia.

Tabela 5. Materiał nauczania przedmiotu „Wykonywanie naprawy i renowacji obuwia” uwzględniający oczekiwane efekty kształcenia oraz kryteria ich weryfikacji

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczeń:	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczeń:
Wykonywanie naprawy i renowacji obuwia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena wad i uszkodzeń pod względem możliwości ich naprawy oraz renowacji 2. Sposoby i zakres naprawy oraz renowacji 	3	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wady i uszkodzenia oraz określa sposób naprawy i renowacji obuwia 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia wady i uszkodzenia elementów obuwia pod względem możliwości

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczeń:	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczeń:
	w zależności od stopnia zużycia obuwia			naprawy oraz renowacji – dobiera sposób i zakres naprawy oraz renowacji obuwia w zależności od stopnia zużycia lub uszkodzenia elementów obuwia
Wykonywanie naprawy i renowacji obuwia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobór materiałów środków przeznaczonych do naprawy i renowacji obuwia 2. Ocenia jakości materiałów stosowanych do naprawy obuwia 	4	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera materiały – i środki przeznaczone do naprawy i renowacji obuwia 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia rodzaje materiałów i środków przeznaczonych do naprawy oraz renowacji obuwia – ocenia jakość materiałów stosowanych do naprawy obuwia

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczeń:	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczeń:
Wykonywanie naprawy i renowacji obuwia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kryteria doboru materiałów pomocniczych stosowanych do naprawy obuwia 2. Używanie materiałów pomocniczych podczas naprawy obuwia 	3	dobiera materiały pomocnicze przeznaczone do naprawy obuwia	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia materiały pomocnicze stosowane do naprawy obuwia – używa materiałów pomocniczych stosowanych do naprawy obuwia
Wykonywanie naprawy i renowacji obuwia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobór maszyn, urządzeń i narzędzi do naprawy i renowacji obuwia 2. Stosowanie maszyn, urządzeń i narzędzi do naprawy i renowacji obuwia 3. Przeprowadzenie konserwacji maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w naprawie i renowacji obuwia 	3	<ul style="list-style-type: none"> – używa maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w naprawie i renowacji obuwia 	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera maszyny, urządzenia i narzędzia stosowane w naprawie i renowacji obuwia w zależności od ich budowy – rozróżnia i dobiera maszyny, urządzenia i narzędzia do

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczeń:	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczeń:
				<p>wykonania naprawy i renowacji obuwia</p> <ul style="list-style-type: none"> – posługuje się maszynami, urządzeniami i narzędziami do naprawy i renowacji obuwia zgodnie z instrukcją obsługi oraz przepisami bhp – wykonuje czynności związane z bieżącą konserwacją maszyny, urządzeń i narzędzi stosowanych w naprawie i

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczeń:	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczeń:
				renowacji obuwia
Wykonywanie naprawy i renowacji obuwia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sposoby przygotowania obuwia do naprawy i związane z tym czynności 2. Kolejność operacji technologicznych związanych z naprawą obuwia 3. Wykonanie napraw elementów obuwia 4. Wykończenie naprawionego obuwia 	22	wykonuje naprawy obuwia	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje metody i techniki wykonywania – napraw obuwia – wykonuje czynności związane z naprawą elementów obuwia – dobiera środki i wykonuje czynności związane z wykończeniem naprawionego obuwia
Wykonywanie naprawy i renowacji obuwia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sposoby przygotowania obuwia do renowacji i związane z tym czynności 	22	wykonuje renowację obuwia	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje metody i techniki wykonywania renowacji obuwia

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczeń:	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczeń:
	2. Kolejność operacji technologicznych związanych z renowacją obuwia 3. Dobór środków i wykonanie renowacji obuwia 4. Impregnacja i konserwacja obuwia			<ul style="list-style-type: none"> – wykonuje czynności związane z renowacją obuwia – rozróżnia środki do czyszczenia, retuszowania, barwienia i lakierowania powierzchni elementów obuwia, w zależności od rodzaju zastosowanych materiałów – stosuje metody i techniki wykonywania renowacji obuwia – wykonuje czynności związane z

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczeń:	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczeń:
				renowacją obuwia – dobiera środki i wykonuje impregnację i konserwację obuwia – stosuje zasady BHP i ppoż. pracy ze środkami chemicznymi stosowanymi do napraw i renowacji obuwia – stosuje środki ochrony indywidualnej oraz zbiorowej podczas wykonania czynności napraw i

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczeń:	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczeń:
				renowacji obuwia
Wykonywanie naprawy i renowacji obuwia	Wskazanie wad wykonanych napraw i renowacji Ocena jakości wykonanej usługi naprawy i renowacji obuwia	1	ocenia jakość wykonania usługi naprawy i renowacji obuwia	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia wady wykonanych napraw i renowacji – ocenia jakość usługi naprawy i renowacji obuwia, wykonanej zgodnie z indywidualnym zamówieniem
Wykonywanie naprawy i renowacji obuwia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obliczanie normy zużycia materiałów i środków niezbędnych do wykonania naprawy obuwia i renowacji 2. Obliczanie kosztów pracy wykonania 	2	sporządza kosztorysy napraw i renowacji obuwia	<ul style="list-style-type: none"> – oblicza normę zużycia materiałów niezbędnych do wykonania naprawy i renowacji obuwia – oblicza normę zużycia

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczeń:	Kryteria weryfikacji - Wymagania programowe Uczeń:
	<p>naprawy i renowacji obuwia</p> <p>3. Obliczanie kosztów materiałowych wykonania usługi naprawy bądź renowacji obuwia</p> <p>4. Obliczanie kosztów całkowitych wykonania usługi naprawy bądź renowacji obuwia</p>			<p>środków do naprawy i renowacji obuwia</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblicza koszty pracy wykonania naprawy i renowacji obuwia - oblicza koszty materiałowe wykonania usługi naprawy bądź renowacji obuwia - oblicza koszty całkowite wykonania usługi naprawy bądź renowacji obuwia

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia (metody dydaktyczne, środki dydaktyczne, formy organizacyjne)

Zajęcia dydaktyczne powinny być prowadzone w pracowni wyposażonej w stanowisko dla nauczyciela i w stanowiska dla uczniów. Zajęcia powinny odbywać się w grupach do 16 osób. Zalecane jest, aby przy stanowisku pracował jeden uczeń. Zaleca się samodzielne wykonywanie ćwiczeń przez uczniów wykonujących zadania symulujące zadania zawodowe. Zajęcia mogą być prowadzone u pracodawcy na rzeczywistych stanowiskach pracy, które zapewnią realizację wszystkich efektów kształcenia.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form organizacyjnych: indywidualnie i zespołowo. W zakresie związanym z naprawą i renowacją elementów obuwia należy zwracać uwagę na metody i techniki czyszczenia, retuszowania i usuwania uszkodzeń. Przed przystąpieniem do wykonywania ćwiczeń należy zapoznać słuchaczy z zakresem i rodzajem wykonywanych zadań, a także zapoznać uczniów z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi na poszczególnych stanowiskach pracy. Program powinien być realizowany następującymi metodami nauczania: wykładu informacyjnego, pokazu z objaśnieniem, pokazu z instruktażem oraz ćwiczeń praktycznych. Każde zadanie powinno być dokładnie wyjaśnione przez nauczyciela. Czas na realizację powinien być dobrany zależnie od zaawansowania grupy i poziomu skomplikowania zadania. Zajęcia powinny odbywać się w pracowni wyposażonej w niezbędne pomoce dydaktyczne wraz z odpowiednim oprzyrządowaniem i parkiem maszynowym. Uczniowie powinni pracować w grupach do 16 osób, w miarę potrzeb podzielonych na zespoły 2 - osobowe. Zaleca się samodzielne wykonywanie przez uczestników programu, ćwiczeń symulujących zadania zawodowe.

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Wskazane jest również organizowanie zajęć w zakładach wykonujących usługi związane z naprawą i renowacją obuwia oraz w firmach obuwniczych.

Bardzo ważną kwestią w kształceniu zawodowym jest indywidualizacja pracy w kierunku potrzeb i możliwości ucznia w zakresie metod, środków oraz form kształcenia. Wobec powyższego należy nauczanie zorganizować tak, aby zapewnić każdemu słuchaczowi ciągły przyrost kompetencji, tj. wiadomości i umiejętności w określonym obszarze. W związku z tym nauczyciel prowadzący zajęcia powinien uwzględniać indywidualne możliwości swoich słuchaczy bądź to poprzez pracę indywidualną na zajęciach, bądź też przez stosowanie zróżnicowanych zadań i ćwiczeń dostosowanych do indywidualnego poziomu słuchacza.

Należy angażować wszystkich słuchaczy i zachęcać do wysiłku intelektualnego w procesie rozwiązywania problemów. Szczególną uwagę należy zwrócić na realizację efektów kształcenia związanych z kompetencjami społecznymi, kształcić umiejętność odpowiedzialności za własną pracę i pracę zespołu, które w chwili obecnej są często pożądane przez pracodawców na rynku pracy.

Ponadto uczniowie powinni samodzielnie budować swoją wiedzę i kształtować umiejętności poprzez uczenie się oraz korzystanie z różnych źródeł informacji.

Środki dydaktyczne:

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w rzeczywistych warunkach pracy, najlepiej u pracodawcy. Mogą być również prowadzone w pracowni zawodowej: Pracownia „Wykonywania renowacji i napraw elementów obuwia”.

Realizacja działu związana jest przede wszystkim z rozwijaniem umiejętności dotyczących prac wykonywania naprawy i wymiany przetartych spodów, rozklejonych spodów, poprutych ściegów szycia, wymiany wierzchników i obcasów, wymiany zamków, rozciąganiem obuwia, usuwaniem problemu skrzypiących butów, naprawą przetartych zapiętek, siadających pięt, impregnacją i odnawianiem obuwia itp.. Zatem pracownia powinna być wyposażona w stanowiska (jedno stanowisko dla dwóch

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

uczniów) umożliwiające naprawę lub wymianę zużytych czy uszkodzonych elementów, renowację i impregnację obuwia, wyposażona w maszyny, urządzenia i narzędzia, a także materiały do wykonania tych prac i w środki do renowacji, impregnacji i wykończania naprawionego obuwia:

Maszyny i urządzenia stosowane do naprawy obuwia:

stoły robocze, regały na wyroby, kopyta do prasy mechanicznej (damskie, męskie, dziecięce) w różnych rozmiarach, prasa mechaniczna do przyklejania podeszew, aktywator błony klejowej, maszyna szewska z dwoma kółkami zaciskowymi na papier ścierny, szczotką polerską oraz szczotką z poprzecznym układem płatków, rozciągarka do obuwia, rozciągarka cholewek, kombajn szewski, maszyna do szycia tzw. łaciarka

Narzędzia do naprawy obuwia:

cęgi szewskie proste i do ćwiekowania z dobijakiem (młotkiem), dziurkacze, praska do ręcznego montażu całej galanterii metalowej, młotek szewski, nóż szewski, szydło, stopka do wyciągania gwoździ i teksów obuwniczych

Akcesoria do naprawy obuwia:

pędzle do kleju i halogenu oraz pojemniki na klej, długopisy do skór, kolorowe dermatografy, gumki do czyszczenia zabrudzeń klejowych, podkłady do ręcznego rozkroju, korektory do skór, igły, szczotka maszynowa polerska, gwoździe i teksy szewskie.

Materiały i komponenty stosowane do naprawy obuwia:

skóry i inne materiały na wierzchy i spody obuwia, płyty zelówkowe, podeszwy, płyty wierzchnikowe, zelówki, wierzchniki, obcasy, nici do szycia ręcznego, jak i maszynowego, podpodeszwy, galanteria metalowa, czyli m.in. takie produkty jak: przelotki, oczka, ramki, taśmy suwakowe, nity, okucia ozdobne, klamerki, haki, suwaki

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

itp., materiały podnoskowe, kleje (kauczukowe, neoprenowe, poliuretnowe), rozpuszczalniki i środki pomocnicze, dodatki obuwnicze (gumy, rzepy, sznurowadła tasiemki), otoki, itp.

Urządzenia i akcesoria:

pędzle z włosa i szczeciny, szczotka do pielęgnacji obuwia, szczotka druciana i gumowa do czyszczenia welurów, pistolet natryskowy, szorstkie ściereczki do czyszczenia zabrudzeń z wyrobów, miękkie ściereczki do nanoszenia preparatów konserwujących, gąbka naturalna do nanoszenia apretur

Środki stosowane do renowacji obuwia:

korektor do skóry w różnych kolorach do korygowania nierównych powierzchni lub zadrapań i uszkodzeń na powierzchni skóry, krem do renowacji skór licowych na bazie koncentratu żywicy zawierający mocny pigment w różnych kolorach, uniwersalna pianka do czyszczenia zamszu, nubuku, skór licowych i tekstyliów, barwniki w sprayu do odnawiania weluru i nubuku, farby do skór, sztyfty do usuwania zabrudzeń np.: sztyft zawierający rozpuszczalnik, pianki oraz inne preparaty do czyszczenia skór oraz tkanin, np.: pianka do bezpiecznego czyszczenia wszystkich rodzajów skór, preparat w aerozolu do usuwania tłustych plam z powierzchni skóry, utleniający środek czyszczący do wszystkich typów włókien, odplamiacz w sprayu do skór zamszowych i nubuku, pudry retuszarskie, pasty akrylowe na bazie wody do wypełniania zarysowań na skórze lub miejsc, w których brak lica, apretury i środki nabłyszczające, np.: apretura nabłyszczająca, woskowa, na bazie wody, którą stosuje się przez nacieranie gąbką lub natryskiem i poleruje wełnianą szczotką, apretura samopolerującą wykończeniowa na wyroby z tworzyw sztucznych, farba – apretura samonabłyszczająca do malowania obrzeży skór, pasków, pasta – krem wyrównująca, kryjąca i nabłyszczająca z dodatkiem wosku, pasta nabłyszczająca, wyrównująca do wykończenia, barwniki i

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

lakiery, np.: lakier półmatowy, szybkoschnący do odnawiania wyrobów skórzanych, barwnik połyskujący z dodatkiem modyfikowanego lakieru, przeznaczony do barwienia i odświeżania wyrobów ze skór twardych, rozpuszczalniki, środki do konserwacji obuwia, np.: preparat do regeneracji przesuszonych sztywnych skór, krem ochronny do wszystkich rodzajów skór oprócz weluru i nubuku, pianka czyszcząca z delikatnym konserwantem, która redukuje nagromadzone zabrudzenia, ożywia wygląd i zmiękcza skórę (oprócz weluru i nubuku), preparat utrwalający do ochrony koloru skór pigmentowych, którego stosowanie zaleca się po naprawach z użyciem barwników, воск pszczeli do czyszczenia i konserwacji skór licowych, który ożywia i podkreśla barwę skóry, a woskowa powłoka chroni przed urazami mechanicznymi, spray odświeżająco – zabezpieczający skóry typu nubuk i welur przed chłonięciem wilgoci z otoczenia, wysuszeniem oraz wyblaknięciem, neutralizator zapachów do skór, zawierający bakterie żywiące się bakteriami tworzącymi nieprzyjemne zapachy, regenerujące mydło i inne.

Instrukcje producentów, katalogi, instrukcje obsługi maszyn i urządzeń.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia/słuchacza

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów powinno przeprowadzić się w sposób systematyczny na podstawie określonych kryteriów. Podczas oceny należy uwzględnić kryteria o charakterze ogólnym to jest merytoryczną wagę poszczególnych zadań i ćwiczeń zawodowych, zaangażowanie ucznia, poprawność zaproponowanego przez ucznia rozwiązania, a także jakość i staranność wykonania.

Weryfikację osiągnięć uczniów należy prowadzić w czasie całego okresu przeznaczonego na zrealizowanie programu dodatkowej umiejętności zawodowej, na podstawie kryteriów przedstawionych słuchaczom na początku zajęć. Wiadomości i umiejętności uczniów niezbędne do realizacji zadań praktycznych mogą być sprawdzane za pomocą sprawdzianów ustnych, pisemnych oraz testów osiągnięć

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

szkolnych. Sprawdzanie umiejętności praktycznych może być realizowane w trakcie obserwacji czynności uczniów podczas wykonywania ćwiczeń praktycznych.

Szczególną uwagę należy zwrócić na:

- organizację stanowisk pracy ręcznej i maszynowej,
- przestrzeganie kolejności prac podczas wykonywanych napraw elementów i renowacji obuwia,
- operowanie zdobytą wiedzą oraz jej praktyczne zastosowanie podczas wykonywania ćwiczeń.

Kontrolę poprawności wykonywania ćwiczeń należy prowadzić podczas realizacji zadań i po ich wykonaniu. Uczeń powinien samodzielnie wykonać zadanie, dokonać jego oceny w oparciu o arkusz postępów. Nauczyciel dokonuje kontroli według tego samego arkusza, oceniając poprawność i staranność wykonanego zadania. Proces oceniania powinien obejmować:

- diagnozę poziomu wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych uczniów z uwzględnieniem założonych celów kształcenia,
- sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia po zrealizowaniu treści programowych.

W ocenie końcowej osiągnięć uczniów, po zakończeniu realizacji programu jednostki modułowej należy uwzględnić wyniki sprawdzianów i testów osiągnięć szkolnych, poziom wykonania ćwiczeń. Ocenianie osiągnięć uczniów powinno być zgodne z obowiązującą skalą ocen.

7. Ewaluacja programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

7.1. Obszary ewaluacji

W ramach ewaluacji programu wskazane jest określenie i przeanalizowanie:

- treści, które uczniowie opanowują bez problemów,
- treści, których opanowanie sprawia uczniom trudności,
- środków dydaktycznych, stosowanych metod nauczania,
- wyników osiągniętych przez uczniów.

7.2. Wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji

- 85% słuchaczy zalicza pozytywnie testy z przedmiotu „Przygotowanie do naprawy i renowacji obuwia”,
- 70% słuchaczy potrafi poprawnie i samodzielnie wykonać zadania związane z naprawą i renowacją obuwia,
- 80% słuchaczy kończy z wynikiem pozytywnym DUZ,
- 40% absolwentów kończących naukę w zawodzie technik technologii wyrobów skórzanych do roku od zakończenia kursu wykonuje pracę w zakresie naprawy i renowacji obuwia,
- 60% pracodawców jest zadowolonych z kompetencji pracowników.

7.3. Przykładowe narzędzia ewaluacji

Podczas ewaluacji przedmiotu można wykorzystać:

- testy osiągnięć uczniów,
- samoocenę dokonywaną przez nauczyciela,

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

-
- ankiety oceny zajęć wypełnione przez uczniów,
 - opinie osób trzecich (innych nauczycieli, dyrektora, wizytatora, doradcy metodycznego, rodziców),
 - opinie pracodawców.

Realizacja programu nauczania w ramach przedmiotu powinna zapewnić osiągnięcie założonych efektów z podstawy programowej.

Na tym etapie ewaluacji programu nauczania przedmiotu mogą być wykorzystywane:

- arkusze obserwacji zajęć (lekcji koleżeńskich, nadzoru pedagogicznego),
- notatki własne nauczyciela,
- notatki z rozmów z pracodawcami, rodzicami,
- zestawienia bieżących osiągnięć uczniów,
- karty/arkusze samooceny uczniów,
- wyniki z ćwiczeń w rozwiązywaniu testów egzaminacyjnych z wykorzystaniem technik komputerowych,
- obserwacje (kompletne, wybiórcze – nastawione na poszczególne elementy, np. kształtowanie najważniejszych umiejętności, kształtowanie postaw, indywidualizacja, warunki i sposób realizacji).

Dzięki zrealizowaniu tych działań możliwa będzie optymalizacja treści programowych, wyposażenia i środków dydaktycznych oraz stosowanych metod nauczania.

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

Przykładowa ankieta skierowana do uczniów

1. Czy zajęcia lekcyjne prowadzone są ciekawie i wyczerpują ich tematykę
 - tak
 - raczej tak
 - nie
 - raczej nie

2. Czy prezentowane materiały dydaktyczne pozwalają zrozumieć treść nauczania
 - tak
 - raczej tak
 - nie
 - raczej nie

3. Czy zajęcia lekcyjne są dla Ciebie: (możesz wybrać kilka odpowiedzi)
 - wartościowe
 - ciekawe
 - nudne
 - bogate w treści
 - ubogie w treści

4. Czy nauczyciel wystarczająco jasno tłumaczy zagadnienia na lekcji
 - tak
 - raczej tak
 - nie
 - raczej nie

5. Czy zajęcia są prowadzone ciekawie i wyczerpują ich tematykę
 - tak

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

raczej tak

nie

raczej nie

Przykład testu sprawdzającego (jednokrotnego wyboru):

1. Które z wymienionych uszkodzeń obuwia można naprawić?
 - a) pęknięcie podnoska
 - b) wyrwanie sprzączki zapinkowej
 - c) złamanie zakładki
 - d) pęknięcie cholewki w miejscu perforacji
2. Kontrola jakości materiałów użytych do naprawy ma na celu
 - a. zaplanowanie sposobu naprawy
 - b. zaplanowanie zakresu naprawy
 - c. stwierdzenie ich przydatności do wykonania naprawy
 - d. skontrolowanie ich właściwości i parametrów
3. Ręczne nanoszenie apretur należy przeprowadzić przy pomocy
 - a) miękkich ściereczek
 - b) szorstkich ściereczek
 - c) gąbek naturalnych
 - d) szczotek
4. Do łączenia pomocniczego przy naprawie obuwia ze skóry naturalnej najlepiej użyć kleju
 - a) kauczukowego
 - b) poliuretanowego
 - c) nitrocelulozowego
 - d) polichloroprenowego
5. Usuwanie uszkodzeń mechanicznych woskiem wykonujemy przy pomocy
 - a) pędzla

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

- b) pistoletu natryskowego
- c) nożyka
- d) ołówka retuszerskiego

8. Wykaz proponowanej literatury

8.1. Podręczniki i publikacje naukowe

1. Bakuła W., Szczęch K., *Bezpieczeństwo i higiena pracy*. WSIP 2016.
2. *Bezpieczeństwo i ochrona człowieka w środowisku pracy. Prawna ochrona pracy*. CIOP - PIB, Warszawa 2008.
3. Lasek W.: *Materiałoznawstwo obuwnicze*. WSI, Radom 1986.
4. Persz T.: *Materiałoznawstwo dla techników przemysłu skórzanego*. WSiP, Warszawa 1997.
5. Smirnow W., Pawłowa M., Gajewski M.: *Wademekum garbarza*. PR, Radom 1996.
6. Marcinkowska E.: *Skóry i ich zamienniki w świetle bezpieczeństwa i higieny użytkowania*. UE, Kraków 2013.
7. Persz T.: *Obuwnictwo przemysłowe. Cz. 1*. WSiP, Warszawa 1979.
8. Charasz A., Matuszewki St.: *Eksploatacja maszyn i urządzeń obuwniczych*. WSI, Radom 1982.
9. Christ J. W.: *Technologia obuwia*. WSiP, Warszawa 1989.
10. Grabkowski M.: *Technika wytwarzania obuwia. T. 1*. Politechnika Radomska, Radom 2000.
11. Grabkowski M.: *Obuwnictwo*. WSiP, Warszawa 1992.
12. Małeńczak J., Charasz A.: *Laboratorium maszyn obuwniczych*. WSI, Radom 1979.
13. Pała S.: *Maszyny i urządzenia obuwnicze*. PWSZ, Warszawa 1973.
14. Praca zbiorowa: *Nowoczesne metody produkcji obuwia*. WNT, Warszawa 1973.
15. Grabkowski M.: *Technika wytwarzania obuwia. Tom II*. Skrypt uczelniany Politechniki Radomskiej, Radom 2000.
16. *Technik obuwnik. Tom I., II, III Innowacyjne poradniki kształcenia Uwzględniono modułowego dla ucznia*. ITE, Radom 2010.

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

17. Praca zbiorowa: *Projektowanie i technologia wytwarzania*, 2014.

8.2. Witryny internetowe.

- [i1] <http://www.kaps.com.pl>, *Witryna internetowa przedsiębiorstwa „KAPS” zajmującego się produkcją środków pielęgnacyjnych i ochronnych do obuwia*; [dostęp 17.01.2022]
- [i2] <https://multirenowacja.pl/>, *Witryna internetowa przedsiębiorstwa „MULTIRENOWACJA.PL” zajmującego się dystrybucją preparatów do pielęgnacji i renowacji obuwia marek: Shapir, Dasco, Tarrtago, Ave*; [dostęp 17.01.2022]
- [i3] <http://www.stopy.com.pl/>, *Witryna internetowa przedsiębiorstwa „STOPY” zajmującego sprzedażą maszyn i urządzeń do naprawy obuwia*; [dostęp 17.01.2022]
- [i4] <https://irleh.pl/maszyny/maszyny-szewskie-do-napraw-obuwia/>, *Witryna internetowa przedsiębiorstwa „IRLEH” zajmującego sprzedażą maszyn i urządzeń do naprawy obuwia* [dostęp 17.01.2022].
- [i5] <https://barometrzwodow.pl/>, *Witryna internetowa prognoza zapotrzebowania na pracowników*, [dostęp 27.02.23]
- [i6] <https://innpoland.pl/162085.zanikaja-rzemieslnicy-te-zawody-sa-na-wymarciu>, *Witryna internetowa polskiego portalu internetowego zajmującego się biznesem, finansami i technologiami* [dostępny 27.02.23]

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926

8.3. Zalecenia, normy, noty aplikacyjne

- [z1] Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.).
- [z2] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.).
- [z3] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2019 r. poz. 502).
- [z4] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316, z 2020 r).
- [z5] PN-EN ISO 19952:2007 *Obuwie. Terminologia.*
- [z6] Norma PN-ISO 4649:2007 Guma i kauczuk termoplastyczny - Oznaczenie odporności na ścieranie za pomocą aparatu z obracającym się bębniem.

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ)

dla zawodu technik technologii wyrobów skórzanych 311926